

Študijska knjižnica
Na okopih 17
C e l j e

GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z.o.j. v ŽALCU

ŽALEC, NOVEMBER 1946

Leto I.

Štev. 15

O delih za nove nasade

Danes, ko obnavljamo po okupatorju uničene nasade, je prav posebno važno, da smo si na jasnem, kako bomo to najboljše in na najcenejši način izvedli.

Za rigolanje, odnosno globoko oravo novega hmeljišča je jesen najprimernejši čas, dokler zemlja ne zamrzne. Da je temu tako, vemo iz dolge izkušnje. Zrigolano zemljo, ki leži v svežih brazdah, mraz preko zime predela, to se pravi, debelejšje rudninske in prsteninske delce tako razprši, da jih morejo na pomlad, ko ornica spet oživi, talne bakterije s svojo presnovo napraviti dostopne koreninam.

Pred jesenskim rigolanjem pa ne gnojimo, ker se gnoj pregloboko podorje, in ne bi prišel v celoti do veljave in učinka. Gnojimo zgodaj pomladi. Zrigolano njivo povlečemo, navozimo gnoj in ga z običajno brazdo podorjemo in njivo povlečemo.

Nato preidemo k zakoličenju. Zaradi lažje in boljše obdelave, posebno pa zaradi naglega in izdatnega pršenja nasadov z motornimi pršilnicami, bomo zasadili vrste najmanj po 1,60 m narazen, v vrstah samih pa po 1,30 do 1,35 vsaksebi. Tako dosežemo približno isto število rastlin na hektar, kot pri starem načinu, ko smo sadili na kvadrat. Zelo umestno pa je, da sadimo v trikotu, da dobijo na ta način korenine več nemotenega prostora za razvoj.

Ko smo zemljo pravočasno in na opisani način pripravili, preidemo k sajenju. Da morajo biti sadeži odbrani od najboljših rastlin in pravilno prirezani, o tem smo že ponovno pisali ter se bo vsak napreden hmeljar vedno ravnal po teh navodilih. Kdor hoče imeti že prvo leto nekaj več pridelka, mora izvesti vse predpriprave, kakor tudi sajenje samo zgodaj pomladi istočasno, ko obreže stare nasade. Na ta način se namreč sadika preje prilagodi novemu okolju in prične pravočasno odganjati, posebno še, če je bila vsajena v dobro pripravljeno zemljo.

Kako bomo sadili? Vedno se je priporočalo in stojijo inozemski strokovnjaki še vedno na stališču, da se naj sadi hmelj v jame, ki merijo okoli 30 do 35 cm v kvadratu in so prav toliko globoke. V te jame se naj po možnosti nasuje nekaj komposta. Vsa hmeljarska strokovna mnenja pa so odločno proti sajenju v luknje, napravljene z železnim drogom, kar ponekod hmeljarji zaradi pomanjkanja delovne sile še vedno delajo. Da se najde neki kompromis med obema skrajnostima in se olajša ter pospeši delo, smo preizkusili nov način sa-

jenja, za katerega pa je nujen predpogoj, da je zemlja na zgoraj opisani način zrahljana in pognojena ter tako ustvarjena dobra podlaga za uspešen razvoj mlade rastline.

Za to sajenje si preskrbimo 12 do 15 cm široko in 35 cm dolgo ravno lopato (štiharico). Pri sajenju se postavimo h količu, zasadimo lopato malo poševno, v razdalji 30 cm od količa, do vrhnjega roba v zemljo. Po tem krenemo lopato od sebe, da nastane jamica, v katero vtaknemo sadiko in jo namestimo kakih 10 cm pod površino. V težki zemlji sadimo plitveje, v lahki globokeje za 2 do 5 cm. Ko lopato izderemo, zemljo malce pritisnemo ob sadiko, da bo bolje založena s kapilarno mokroto v prvem razvoju, in bo imela tako vse možnosti za krepko rast. Da pridejo vse sadike enako globoko v zemljo, je potrebno, da se na lopati napravijo ob straneh jezičkasti zarezi, do katere globine naj se vloži sadika. Pri uporabi dveh izvežbanih moči gre delo hitreje izpod rok, kot pri saditvi na železen drog, kjer se sadika potisne v zbito razrinjeno zemljo, ki jo zelo ovira v pravilnem daljnem razvoju. Opustimo zato vsako sajenje z železnim drogom in se oprimo sajenja pod lopato!

Morda ima kdo od hmeljarjev kakšne lastne in morda še boljše izkušnje s sajenjem. Naj nam to opiše ali pa pojasni v zadružni pisarni, da bomo tudi z njegovim načinom seznanili hmeljarje v splošno korist naše zadruga skupnosti. Naloga zadruga je namreč, da poiščemo in preizkusimo vse možnosti za čim lažjo, čim cenejšo in pri tem čim boljšo obdelavo hmeljišč. M. J.

Nasveti za gnojenje hmelja

Na podlagi praktičnih izkušenj in znanstvenih dognanj je ugotovljeno, da imajo glavni delež pri gnojenju hmelja dušik, fosforna kislina, apno in kalij. Drugih hranilnih snovi je povsodi v zadostni količini v zemlji.

Hmelj jemlje letno na 1000 rastlin pri srednje visokem pridelku zemlji:

dušika	20 kg
fosforne kisline	15 kg
kalija	30 kg
apna	45 kg

Večine teh hranil ni treba povrniti zemlji, ker jih vsebuje le-ta v nezadostno razpustni obliki, postopno pa prehajajo te pod vplivom godnjenja zemlje v razpustno

obliko. Več ko četrtina za zgraditev hmeljske rastline potrebnih snovi preide pri zorenju hmeljevine spet v štor, velik del teh snovi ostane, sicer neenakomerno razdeljen, od upepeljene hmeljevine in listja prav tako v hmejišču. Praktično moramo nadoknaditi v celoti le tisti del hranilnih snovi, ki smo jih zvozili kot hmelj z njive.

Pri gnojenju ni mogoče dajati kar receptov, temveč je stvar vsakega hmeljarja samega, da s stalnimi poizkusi dožene, koliko in kakšnih umetnih gnojil bo dal hmelju poleg izdatnega hlevskega gnoja, ki je in ostane temelj pridelovanja, kakovostno odličnega pridelka.

Na podlagi dolgoletnih poizkusov priporočajo strokovnjaki, da se da poleg gnoja na 1000 rastlin do 60 kg apnenega dušika, 80 kg superfosfata in 40 kg kalijeve soli (58%).

Če vzamemo že mešani Nitrofoskal II (ki ima 4% dušika, in po 8% fosforne kisline in kalija), ga damo dva metrska stota na 1000 rastlin. Na pomlad pa dodamo še 30 kg apnenega dušika, česar pa pri Nitrofoskalu I. ni treba dodajati, ker vsebuje 6% dušika in po 8% fosforne kisline in kalija. V letu, ko morda ne bi gnojili s hlevskim gnojem, pa je treba podvojiti gornje obroke.

Zadruga poroča o svojem delu

Z A P I S N I K

prve redne letne skupščine »HMEZAD« Hmeljarske zadruge z o. j. v Žalcu, dne 20. oktobra 1946.

Ker ob 8. uri, določeni za otvoritev skupščine, ni bilo dovolj zadrušnikov navzočih in ker so šli navzoči pozdravit podpredsednika zvezne vlade tov. Kardelja, ki se je peljal skozi Žalec, se je skupščina začela šele ob 10. uri.

Tov. predsednik Jošt Martin je otvoril skupščino in pozdravil vse navzoče, zlasti pa še predstavnike ljudske oblasti, predsednika Okrajnega LO Celje-okolica tov. Ocvirka Ivana, zadružnega referenta celjskega okraja tov. Gorinška, kmetijskega referenta tov. Zupana, predsednika Hmeljne komisije za Slovenijo tov. inž. Cizeja Dolfa in delegacijo vojvodinskih hmeljarjev. Razmeroma malo udeležbo je opravičil tov. predsednik z okolnostjo, da ima vlak 50 min. zamude, in da je odšlo lepo število hmeljarjev na volivno zborovanje v Celje in prešel na dnevni red.

K točki 1. je predlagal za zapisnikarja tov. Kač Janka, za overovatelja zapisnika pa tov. Flajs Franca in Jelovšek Jožeta. Soglasno sprejeto.

K točki 2.: tov. tajnik Cizej Mirko prečita zapisnik ustanovne skupščine z dne 28. julija 1945. Sprejeto soglasno brez debate.

Tov. predsednik poroča

K točki 3.: tov. predsednik Jošt Martin je podal splošno poročilo upravnega odbora:

»Že pred vojno smo sanjali in razpravljali kako in na kakšen način naj bi bila urejena prodaja hmelja, da bi hmeljar, ki takorekoč noč in dan gara v svojem hmejišču, prejel za ta svoj trud primerno plačilo. Kakor je vsakemu hmeljarju kaj dobro v spominu, se ni z dobičkom okoriščal hmeljar trpin, ampak razni tekači, kupci in prekupci, ki so v teku nekaj tednov zaslužili večkratne zneske izkupička celo leto garajočega kmeta-hmeljarja.

Čeravno smo že pred vojno zahtevali red in poštenost v hmeljski trgovini, vendar ni takratna protiljudska oblast ščitila in šla na roko kmetu hmeljarju, ampak je raje protežirala izkoriščevalce našega hmeljarja.

Šele po dolgi štiriletni borbi, ko je vzelo ljudstvo oblast v svoje roke, se je uresničil sen vseh zavednih hmeljarjev, to je da smo ustanovili našo Hmeljarsko zadruho, ki je pomedla enkrat za vselej z vsemi izkoriščevalci našega slovenskega hmeljarja.

Tovariši, težka je bila naloga, pred katero je bil postavljen odbor zadruge, toda s pomočjo naše ljudske oblasti smo vse težave premostili.

Skozi štiri leta vojne so bile vse trgovske zveze pretrgane, katere je vzdrževala privatna trgovina. Težak problem je bil za našo novoustanovljeno zadruho navezati stike s trgovino. Morali smo začeti takorekoč popolnoma iz novega in iz nič.

Toda čeravno so nekaterniki skeptično gledali na nas in zmajevali z glavami, češ, kaj se hmeljar spušča potom svoje zadruge v to rizikantno borzno trgovino s hmeljem, nam je vendar z močno voljo in s pomočjo naše ljudske oblasti uspelo, da smo naš hmelj zelo dobro vnovčili, in sicer pretežno večino v SSSR, ostanek pa v ostale države, med temi največ v Ameriko, ki je že pred vojno bila glavni odjemalec našega savinjskega hmelja.

Tovariši, moram še pripomniti, da je v zgodovini obstoja našega hmeljarstva naš savinjski kmet prejel prvič višjo ceno za kg hmelja, kot njegov češki tovariš-hmeljar. Če primerjamo cene vidimo, da je naš hmeljar prejel za prvo vrsto 115, za drugo 105, tretjo 97 in četrto 80 din za kg, medtem pa češki za prvo vrsto 80 din, za drugo 75, za ostale pa še manj. Tudi letos upamo, da bode lahko hmeljar prejel vsaj za prvo vrsto višjo ceno kot češki, čeprav so na Češkem letos zaradi preureditve prodaje na zadružno podlago zvišali ceno na 90 din za kilogram.

Pripomniti še moram, da je letos embalaža, to so vreče za eksport, dražja, in sicer zaradi tega, ker se sedaj odpremlja hmelj v pravi juti, medtem ko smo imeli lansko leto še nemški nadomestek za juto, ki je bil seveda cenejši.

Letošnji hmelj je v glavnem prevzet in tudi prodan. Uprava zadruge je določila skrajni rok za zamudnike 26. oktober. Kdor do tega dne ne pripelje hmelja, ne bo prišel v poštev za sedanji obračun, ki se s tem dnevom zaključuje, ampak se bo blago dotičnega obravnavalo pri starem hmelju. Objasnite to onim tovarišem, ki jim špekulantska žilica ne da miru, in doma čakajo s hmeljem, da ga do tega dne pripeljejo.

Prodajne cene, ki smo jih dosegli letos na svetovnem trgu za letnik 1946, se gibljejo med 90 in 120 din, in to za neto težo, vključeno embalaža. Te cene se pa razumejo za hmelj naložen na ladjo v Trstu, ali pa postavljen v vagon na našo mejo. Torej juta, prevoznina, nakladanje, pakanje in vsa manipulacija, vse to gre na naše stroške.

Kot sem že omenil je hmelj od hmeljarjev po večini prevzet. Pri prevzemu, posebno pa, ko se hmelj ponovno sortira za vlaganje in žvepljanje, smo marsikaj ugotovili. Ogromna večina hmeljarjev je res zavedna in poštena,

toda med hmeljarji je še nekaj takšnih, ki bi radi našo združno skupnost izkoriščali. Marsikdo še vedno misli, da se da skupnost na več načinov opehariti, toda ta se bridko moti. Nekateri so že dobili poziv, da se zg'lasijo in si ogledajo zopet svoj pripeljani hmelj v bali številka toliko in toliko, vrste te in te, kjer se bodo na lastne oči prepričali, kako nesramno grdo se loči dober hmelj od slabega, ki ga je vrgel tak nemaren hmeljar mogoče par kilogramov na dno vreče, pa ti sedaj pokvari celo vrečo in bo imel na ta način dotični namesto 5 kg četrte vrste kar 50 kg, to je celo balo. Tovariši, kdor tako dela, ne škoduje samo sebi, ampak skupnosti, ker na ta način uničuje dobro blago.

Še eno slabo navado imajo nekateri naši hmeljarji in to, da hmelj pred basanjem, če je presuh, poškropijo z vodo. Res da odda dotičnik zadrugi nekaj kilogramov vode, toda na zgubi je dotičnik in seveda zopet skupnost. Takšen hmelj se v barvi pokvari, kar da pri prevzemu nižjo klasifikacijo.

Še nekaj smo ugotovili, tovariši. Največ hmelja se pokvari pri nas na sušilnicah. Nekateri ga premalo ali pa preveč posušijo, to je zažgejo. Vse premalo se še s strani nekaterih hmeljarjev polaga pažnja sušenju. Marsikdo se je letos pritožil, kako to, s sosedom imava njive skupaj, pa je bil moj hmelj na njivi celo lepši kot sosedov, sedaj ima pa sosed prvo vrsto, jaz pa drugo. Tovariši, odgovor tu je kaj lahek. Sosed, ki ima sedaj prvo vrsto, je pravilno sušil, dotičnik, ki ima drugo, je pa hmelj, ako že ne vsega, pa vsaj nekaj preslabo posušil in namesto, da bi bil dal takšen preslabo posušen hmelj na poseben kup, ga je pa zmešal med drugega in s tem pokvaril ves pridelek. Pravilno suhi hmelj je porumenel od premalo suhega.

Tudi obiranje ni na oni višini, kot bi moralo biti. Malokdo je hmelj res dobro obral, tako kot mora biti obran. Da polepšamo hmelj smo bili primorani najeti večje število žensk za prebiranje hmelja. Toda vseeno še ni hmelj takšen, kot bi moral biti, če bi bil pravilno negovan. Kakor smo vedno povdarjali in še povdarjamo, si bomo pridobili in zagotovili svetovni trg samo z dobro kvaliteto, zato je naša naloga, da to zbo'jšujemo. Ker se največ napak napravi prav pri sušenju hmelja, bomo lahko ta nedostatek odpravili samo s skupnimi sušilnicami, kjer bodo tudi naprave za sortiranje hmelja v svežem stanju. Vse to danes zadruga proučuje in so se pokazali že zelo lepi uspehi. O podrobnostih bomo še poročali.

Prvo skupno sušilnico imamo sedaj na Vran-kem, katero bomo pa še izpopolnili. Tamkajšnji upravni in nadzorni odbor prav pridno in v redu deluje. Priporočamo tamkajšnim hmeljarjem, da se še tesneje oklenejo tega združnega podjetja.

Za zboljšanje kakovosti našega hmelja rabimo dobro urejeno selekcijsko postajo. Prvi skromni začetki so storjeni, toda čaka nas še ogromno dela. V teku občnega zbora se na to še povrnemo.

Obe naši hmeljarni sta sedaj v polnem obratu. Večina našega delavstva in upravnega osebja je prav dobra. S sindikalno organizacijo imamo dobro povezavo ter smo s skupnim delom izločili nekaternike, ki so hoteli izkoristiti našo delovno skupnost.

Hmeljska sezija za letnik 1946 bo končana do konca novembra tega leta. Ko potem vse posnažimo in očistimo bomo pričeli s prevzemom vseh starejših letnikov hmelja. Na ta hmelj ne bomo dajali akontacije, ampak ga bomo samo prevzeli od producentov v svrhu vnovčenja.

Vse to bo pravočasno objavljeno v našem listu »Hmeljar«.

Naš združni list »Hmeljar« prejema vsak član zadruga brezplačno. Toda vedno se še najdejo med hmeljarji ljudje, ki ga pazljivo ne prečitajo, ampak hodijo za ist ostvar, o kateri je »Hmeljar« že ponovno pisal osebno vpraševati v pisarno zadruga in tako po nepotrebnem tratijo čas. Vsakdo se naj zaveda, da je list strokovno glasilo, ki daje hmeljarjem ob vsakem času primerne in potrebne nasvete, kako se jim je ravnati, da bodo pridelali čimveč in čimboljšega hmelja. Tudi v naprej si bomo prizadevali, da obvestimo zadržnike o vseh važnih hmeljarskih dognanjih v svetu in jih podučimo, kako naj hmeljarijo, upoštevajoč pridobitve naj-novejše vede.

Na povabilo čeških hmeljarjev je odšla v ČSR naša delegacija, kjer je navezala stike s tamkajšnjimi hmeljarji, in si ogledala celoten hmeljski okoliš. Ta naš poset je bil zelo važen zaradi našega ravnanja pri prodaji letošnjega hmelja. Ako ne bi poznali stanja hmelja na Češkem, ne bi ostali tako trdni za dosego višjih cen za naš hmelj. Takšno potovanje je v bodoče potrebno ne samo na Češko, ampak tudi v vse ostale hmeljske okol še.

Ob priliki poseta smo se dogovorili, da pošljemo dva naša fanta v Hmeljarsko šolo v Žatec. Oba sta že prišla tja in upamo, da se bosta marsikaj naučila, kar bosta kasneje s pridom uporabila v našem hmeljarstvu. Potrebno je namreč, da vzgojimo tudi v hmeljarstvu prepotrebne strokovni kader, katerega nam sedaj primanjkuje.

Iz vsega poročila se razvidi, da nás čaka še ogromno dela, zato pozivam vse tovarše-hmeljarje, da se še tesneje oklenejo svoje zadruga, da bomo tako s skupnimi močmi prebrodili vse težave, pri tem nam bo pa sta'la kot do sedaj naša ljudska oblast z vso svojo prizadevno močjo ob strani.

Tajniško poročilo

Za njim sledi poročilo tajnika, tov. Cizej Mirka:

Živahno delovanje zadruga je posebno razvidno iz števila dopisov in brzojavk odprem'jenih od zadruga, in na njo prispelih.

Tako je zadruga v prvem letu svojega obstoja odposlala 1836 pisem, 287 brzojavk (med temi 153 kablogramov) in 604 vzorce raznega hmelja in to Centrop omu v Beograd, hmeljski trgovini v razne države in tudi naravnost na pivovarne. Prejela pa je zadruga 1231 dopisov in 168 brzojavk.

Redno je pošilja'la zadruga poročila o stanju nasadov drugim hmeljskim oklišem, zlasti češkim in dobivala od njih njihova poročila. Po drugi plati je bila zadruga v stalni zvezi s hmeljsko trgovino starega in novega sve'a ter izmenjava'la poročila o vsakokratnem položaju.

S svojim statističnim materia'om je bila vedno na razpolago in v stiku z raznimi ustarovami ljudske oblasti in tako doprinesla tudi svoj delež k izgradnji načrtnega gospodarstva.

Zadnje čase navezuje zadruga zveze z ostalimi evropskimi hmeljarskimi ustarovami, kar je silno važno za izgraditev bodočih temeljev evropske hmeljarske skupnosti, ki bo mog'la tako zagotoviti zlahknetemu hmelju ustreznecene in tako ublažiti vpliv ameriške nadprodukcije in tamošnje hmeljke trgovine.

Zadruga ima danes 2 086 članov. Na šestnajstih se'ah upravnega odbora je zadruga pretresala vsa v poštev prihajajoča vprašanja in podvzel potrebne ukrepe za povzdig proizvodnje in učinkovitejšega vnovčenja hme-

lja. Na dveh izrednih občnih zborih so si zadrugarji tako uredili svojo organizacijo, da je danes edini njihov predstavnik tako v pridelovanju, kakor pri prodaji. Petindvajset zadružnih sestankov in štirje zbori delegatov so še trdneje povezali hmeljarje v zadržno skupnost. Danes je tudi že zadnji dvomljivec na podlagi dejanskih uspehov prišel do neomajljivega spoznanja, da je zadruga tisti trdni temelj, na katerem se bo izgradila srečnejša bodočnost našega hmeljarsava v smotreni povezanosti s celotnim gospodarskim načrtom.

Poročilo o prodaji

Za trgovinski odsek poroča tov. **Aubreht Jože**:

Ob ustanovitvi zadruga so bile pred trgovinski odsek stavljene naloge, kako se naj hmelj, ki leži pri producentih iz leta 1944 vnovči. Marsikomu je še v spominu, da so prejeli hmeljarji za časa okupacije s strani Osvobodilne fronte poziv, da naj ne dajejo hmelja okupatorju, ker ga bomo v najkrajšem času sami prodajali. Več kot polovica hmeljarjev se je odzvala pozivu — in prav so storili.

Kakor hitro je bila naša zadruga ustanovljena, smo takoj pričeli prevzemati hmelj in ga pripravljati za izvoz. Dobili smo sicer težko, pa vendar potom naših oblasti zveze z SSSR, z Ameriko pa direktno ter se nam je na ta način posrečilo, da smo vnovčili letnik 1944 po zadovoljivih cenah, ki so se gibale med 58 in 96 dinarjev za kg hmelja.

Prevzeli smo od producentov v celoti 8.673 bal, to je 3.837 q hmelja letnika 1944.

Takoj po letniku 1944 smo pričeli prevzemati letnik 1945 in smo prevzeli skupno 5.785 bal, v teži 3.155 q.

Kot že omenjeno smo prodali pretežno večino našega hmelja v SSSR, ostanek pa je šel za domače pivovarne ter v USA in Anglijo. Imeli smo ogromne težkoče pri odpremi hmelja, posebno onega za Ameriko, ker še niso bile vzpostavljene paroplovne zveze in je bilo potrebno hmelj prevoziti z zavezniškimi vojaškimi ladjami. Da smo vse te težkoče premostili, se moramo zahvaliti naši ljudski oblasti, ki nam je šla na roko in pomagala pri premostitvi težav.

Če se malo ozremo nazaj, vidimo, da je naš hmeljar prejel za svoj hmelj cene, ki bi jih nikdar ne dosegel, če bi še obstajala privatna trgovina. Z zadržno prodajo smo zmanjšali vse stroške, posebno pa prodajne. Izločili smo vso licitacijo cen navzdol, kot se je to dogajalo za časa bivše Jugoslavije. Danes je zadruga tista, kamor se stekajo vse ponudbe in povpraševanja. Zadruga pa nima interesa, kot ga je imel poprej trgovec, da si zagotovi prodajo za vsako ceno, temveč prav nasprotno, da doseže za združnike in za skupnost čim višjo ceno. Zato mora kupec pristati na ono ceno, ki jo zadruga zahteva ako hoče, da pride do našega hmelja. Mirne duše lahko trdim, ako bi ne bilo danes naše zadruga, bi po prej-

OLAJŠANA NABAVA HMELJEVK

Da se omogoči nabava hmeljevka za obnovo po okupatorju opustošenih hmeljišč tudi onim članom, ki nimajo na razpolago zadostnih sredstev za obnovev hmeljišč, bo zadruga dajala hmeljevke na 2—4 letno odplačilo. Zaračunavala bo samo oblastno predpisane obresti.

Vsakdo, ki se želi poslužiti te ugodnosti, naj prijavi potrebno število hmeljevka, da mu jih upravni odbor dodeli in ga obremeni za ustrezní znesek.

šnjem sistemu prodajali naš hmelj za najmanj 20 din ceneje.

Za primer naj vam navedem letošnji razvoj trgovine. Prve ponudbe, ki smo jih prejeli od inozemske trgovine so znašale komaj 80 din za 1 kg prvovrstnega savinjskega hmelja. Poročilo kupca o stanju na svetovnem tržišču je bilo takšno, da je kazalo, da nam ta dobrohotno nudi to ceno, ki je nekaj neobičajnega in da je edina priložnost, da lahko naš hmelj tako visoko vnovčimo. Toda uprava zadruga se tega ni ustrašila, temveč je vztrajala na višjih cenah in tako nam je uspelo prodati letošnji pridelek hmelja od din 90 do 120 din za kg.

Če bi to trgovino vodili bivši komisionarji kot prej, bi seveda dotični komisionar, ki bi prejel takšno pismo, povprašal hmeljarja: »Ti ali bi mi prodal nekaj hmelja? Po 70 din ti ga plačam«. (10 din bi si namreč zaračunal za svoje stroške). Ker pa hmeljar vedno rabi denar, posebno da krije vsaj stroške spravila, bi tako nastala odkupna cena 70 din za kg, mogoče še nižja: Na ta način bi prišel hmeljar najmanj ob 20 din pri kg, do katerih mu je sedaj pripomogla ravno naša zadruga s podporo ljudske oblasti.

Če bi danes ne imeli naše hmeljarske zadruga in naše ljudske oblasti, ki nam pri izgradnji vsestransko pomaga, bi bil še danes naš savinjski hmeljar izkoriščen in ne bi mogel obnavljati svoja od okupatorja uničena hmeljišča, kar bi bilo v škodo ne samo našega hmeljarja, ampak vse naše skupnosti.

Tov. selekcionar poroča

O selekcijskem delu je dal tov. selekcionar **Janko Kač** naslednja pojasnila.

Selekciji hmelja je postavila zadruga letos prve temelje. Razmah tega prepotrebne delo je ovirala okonost, da nismo imeli na razpolago od ljudske oblasti prvotno nam zagotovljena posestva in smo se zaradi tega morali zadovoljiti v mejah možnosti le s skromnimi začetki.

Selekcija gre v glavnem v treh smereh in sicer:

I. Masovna izbira najboljših rastlin in gojitev iz njih dobljenih elit. To je najkrajša pot. Letos je selekcijska postaja mapirala prve najlepše rastline v najboljših hmeljnikih in jih bo na pomlad prenesla v svoj matičnjak v svrhu nadaljnega opazovanja in razmnoževanja.

II. Cepljenje goldinga na pozno podlago, da se tako dobi suši odporna, bolj donosna in na vsaj dvajset let podaljšana življenjska doba cepljenecv. Po letošnjih vzpodbudnih poizkusih se bo na pomlad to delo nadaljevalo v večjem obsegu.

III. Stvarjanje povsem novih sort s pomočjo kolhicina, vročine in mraza ter drugih podobnih posegov. Tudi v tem pogledu smo zaznamovali že v prvem letu nekaj lepih uspehov.

Za vsa ta dela pa je potrebna primerna streha, to se pravi rastlinjak, ki bo varoval na eni strani dosežene uspehe pred vremenskimi neprilikami, na drugi strani pa bo omogočal selekcijsko delo skozi vse leto. Tako bomo mogli znatno skrajšati čas, ko pridejo nove rastline hmeljarjem v roke. Če kje, je pa vprav pri hmeljarstvu čas vreden dragega denarja.

Poročilo o denarnem poslovanju

Nato je prečital za tov. blagajnika tov. **Birsa Vlado** poslovno poročilo in bilanco za preteklo poslovno leto do 30. junija 1946.

Letno poročilo

» HMEZAD « HMELJARSKE ZADRUGE z o. j. V ŽALCU za poslovno leto 1945-46.

AKTIVA (NALOŽBE)			PASIVA (SREDSTVA)		
Bilanca na dan 30. junija 1946					
	din	din		din	din
I. Trajne naložbe:			I. Lastna sredstva:		
Stavba-skladišče	832 294.—		Vpisani deleži		779 600.—
Stavba-pisarna	374 647.25		Rezervni sklad		191 948.88
Zemljišče-nezazidano	41 500.—	1 248 441.25	II. Tuja sredstva:		
Stroji in strojne naprave	183 036.50		Upniki:		
Avtomobil	42 000.—		Iz blagovnih dobav	504 076.14	
Pohištvo in drug inventar	79 318.60	304 355.10	Kupci	220 389.50	
II. Tekoče naložbe:			Zadružniki	10 947 855.60	
Blagajna	655.—		Razne obveznosti	1 151 164.79	12 823 486.03
Denarni zavod Slovenije	10 889 420.—		III. Razna pasiva:		
Savinjska posojilnica Zalec	426 110.—		Skladi:		
Mestna hranilnica Celje	990.—	11 317 175.—	Sklad za izrav. cen hmelja	2 672 867.—	
Dolžniki:			Sklad za nabavo sušilnic	1 572 275.—	
Terjatve pri kupcih	20 087.20		Sklad za pomoč po toči	157 227.—	4 402 369.—
Terjatve pri dobaviteljih	1 001 489.98		Prehodne postavke		76 101.—
Terjatve pri zadružnikih	1 865 411.—	2 886 988.18	Rezerve:		
Zaloga blaga:			Za prispevek IZOS-u	60 000.—	90 000.—
Blago v skladišču		2 518 202.04	Za dubioze	30 000.—	3 542 825.59
III. Razra aktiva:			Vojna škoda		9 643.84
Prehodne postavke		97 987.18	IV. Čisti prebitek		9 643.84
Vojna škoda		3 542 825.59			
Skupaj		21 915 974.34	Skupaj		21 915 974.34

Račun izgube in dobička za poslovno leto 1945-46

ZGUBA (Uporaba dohodkov)			DOBIČEK (Dohodki)		
	din	din		din	din
I. Upravni stroški:			I. Prebitek:		
Osobni izdatki:			Na blagu		2 426 877.87
Plače uslužbencev	456 891.—		II. Obresti:		
Socialne dajatve uslužb.	68 376.50	525 267.50	Dohodek		95 690.75
Ostali izdatki:			III. Izredni in obratu tuji dohodki:		
Knjige in pisar. material	73 487.50		Najemnine		1 020.—
Poštne	7 857.—				
Telefon in brzojav	8 102.—				
Najemnine	9 020.—				
Razna popravila in nabave	6 996.50				
Kurjava in čiščenje	15 332.—				
Zavarovanja	149 246.50				
Stroški občnih zborov	11 633.—				
Stroški last. prom. sredstev	76 055.50				
Stroški tujih prom. sredstev	89 769.—				
Razni upravni stroški	20 702.50	468 201.50			
II. Obresti in slični izdatki		261 090.53			
III. Davki in takse:					
Akontacija na davek	215 001.—				
Poslovni davek	226 087.50				
Takse	5 046.—	446 134.50			
IV. Prispevki:					
IZOS-u		70 000.—			
V. Izredni in obratu tuji izd.:					
Razni prispevki		743 250.75			
VI. Čisti prebitek		9 643.84			
Skupaj		2 523 588.62	Skupaj		2 523 588.62

V Žalcu, dne 30. junija 1946.

Nadzorni odbor:

Maršič Riko I. r.
predsednik

Kuder Ludvik I. r.

Upravni odbor:

Jošt Martin I. r.
predsednik

Cizej Mirko I. r.
tajnik

Turnšek Pongrac I. r.
podpredsednik

Marinc Karl I. r.
blagajnik

Četina Ivan I. r., Sevčnikar Stanko I. r., Omladič Jožef I. r.,
Kočevar Karl I. r., Kožuh Jožef I. r., Antloga Franc I. r.,
Rakun Ivan I. r.

Nadzorni odbor poroča

Tov. **Kuder Ludvik** je podal poročilo nadzornega odbora.

Nadzorni odbor je imel v tem poslovnem letu pet samostojnih sej in se je obenem udeležil 11 sej z upravnim odborom. Na ustanovni skupščini zadruga so bili izvoljeni trije člani nadzornega odbora. Zaradi bolezni je izostal tov. Stopar Vinko iz Velenja ter sva ostala samo dva člana nadzornega odbora. Zaradi tega je potrebno, da izvoli skupščina še enega člana v nadzorni odbor.

V teku poslovne dobe je nadzorni odbor večkrat pregledal poslovanje zadruga, posebno knjigovodstvo, kakor tudi delo v hmeljarni. Natančnejši pregled pa je izvršil v sredini meseca februarja. V knjigovodstvu sva ugotovila nekatere pomanjkljivosti, zaradi preobremenjenosti knjigovodje z inozemsko korespondenco. Zato sva nasvetovala uparvi, da pritegne še eno pomožno moč v knjigovodstvo, da bo knjigovodstvo na tekočem. Upravni odbor je nasvete upošteval in nedostatke odpravil.

Po sestavi bilance ob koncu poslovne dobe sva ponovno pregledala poslovanje zadruga, knjigovodstva, posameznih blagovnih oddelkov in preizkusila bilanco ter sva našla poslovanje zadruga v vzornem redu.

Poleg pregleda zadruga sva nadzorovala tudi prevzem hmelja v hmeljarni in pri tem ugotovila, da ni bil v nekaterih primerih pri prevzemu hmelj pravilno ocenjen, kakor se je ugotovilo naknadno pri vlaganju v žvep'arno. Zaradi tega je nadzorni odbor mnenja, da se postavi kontrolor nad prevzemniki hmelja, ki bi te nadzoroval pri prevzemu hmelja na ta način, da bi se prepričal tudi pozneje, ali se ujema vrsta hmelja z oznako na vreči. Zato predlaga nadzorni odbor skupščini, da postavi take kontrolorje pri prevzemu hmelja.

Pri pregledu poslovnih knjig in obračunov sva tudi ugotovila, da je bil hmelj letnika 1945 prodan v inozemstvo od 102 do 120 din za kg, ter je dobil hmeljar izplačano po kvaliteti od 80 do 115 din za kg. Stroški prodaje so bili razmeroma zelo nizki. Pri tem morava poudariti, da se je vodstvo zadruga res potrudilo doseči najvišje cene v inozemstvu, tako da smo za lanski hmelj dosegli celo višje cene kakor češki hmeljarji. Stroški prodaje hmelja do sedaj še niso bili nikdar tako nizki, kakor pri letniku 1945, ki ga je prodala Hmeljarska zadruga.

Hmeljarska zadruga je prekrbela v preteklem letu kljub velikim težkočam hmeljarjem premog. Po zaslugi naše ljudske oblasti so ga po znižanih cenah dobili okoli 250 vagonov. Nadalje je hmeljarska zadruga kljub velikemu pomanjkanju umetnih gnojil dobavila zadržnikom s pomočjo naše ljudske oblasti, ki nam gre v vseh ozirih na roko, najpotrebnejšo količino.

Za obnovo hmeljišč je zadruga nakupila za 1,750 000 din hmeljev. Oč tega je prodala zadržnikom za 200.000 din, iz česar je razviden nepovoljni gmotni položaj naših hmeljarjev, ki si niso mogli nabaviti potrebne količine hmeljev.

Zadruga je v pomoč hmeljarjem osnovala več skladov, v katere so vplačali zadržniki in sicer v »Sklad za izravnanje cen hmelju« 2.672.867 din, »Sklad za nabavo skupnih sušilnic« 1.572.275 din, »Sklad za pomoč po toči prizadetih« 157.227 din. Vse to je bilo omogočeno le zaradi tega, ker ima zadruga v rokah vso trgovino s hmeljem.

Da bi izboljšala kvaliteto in s tem dosegla višje cene na svetovnem tržišču, je zadruga osnovala selekcijsko

postajo, pri kateri je vodja postaje tov. Kač Janko dosegel že prvo leto vidne uspehe.

Iz navedenega je razvidno kako tesno je povezana produkcija in trgovina v Hmeljarski zadrugi. S svojim strokovni mglasilom »Hmeljar« poučuje zadržnike o pridelovanju kvalitetnega hmelja in dviga ugled našega hmelja v inozemstvu, da tako dosega najvišje cene na da ima naš hmeljar vso trgovino s hmeljem v svoji Hmesvetovnih tržiščih. Zato pa je v korist našega ljudstva, ljarski zadrugi, ker edino le na ta način je mogoče kriti visoke stroške pridelovanja kakovostno kar najboljšega blaga.

Pri pregledu sva končno ugotovila, da so se vsi namočenci v svojem delu res potrudili in so svoje dolžnosti vzorno vršili.

Kritike in pobude zadržnikov

Tov. predsednik je dal vsa poročila v razpravo. Kot prvi se je oglašil k besedi tov. **Kunst Jernej** iz Grajske vasi, ki je vprašal, če bi se ne dalo doseči, da bi dobili zadržniki že pred skupščino vsa poročila tiskana v roke, da bi mogli zavzeti stališče do njih. Tov. predsednik mu pojasni, da je imel upravni odbor to že v načrtu, ni pa mogel tega izvesti, ker bilanca še ni bila odobrena z oblastne strani.

Predsednik Kmetijske obdelovalne zadruga »Prešeren« iz Arje vasi je mnenja, da bi moralo imeti glasovalno pravico vseh 13 družin te zadruga, na kar mu tov. predsednik raztolmači, da na podlagi pravil pridejo posamezne družine njihovega kolektiva le tako do glasovalne pravice, če vsaka družina zase pristopi kot zadržnik. Na tozadevno predstavko Hmeljarke zadruga je namreč IZOS dal v tem smislu navodila, ki jih mora zadruga upoštevati, kakor je objasn timerik.

Na vprašanja, kdo vrši prodajo v inozemstvu, odgovarja tov. predsednik, da sklepa zadruga vse prodaje, razen za SSSR, po odredbi ministrstva za zunanjo trgovino v okviru kontingentov brez posrednikov naravnost s interesenti. Pri tem stremi upravni odbor za najvišjimi cenami, ki se mu jih je tudi letos posrečilo doseči.

Tov. **Urbašek Ivan** se je pritoževal o prevzemu svojega hmelja, češ da ni bil ta prav ocenjen in načelno vprašal, če se pri vlaganju revidira ne le previsoko ocenjeno blago v nižjo vrsto, temveč tudi obratno, pženizko ocenjeno v višjo. Tov. Jošt mu je pojasnil, da se takšni primeri še niso dogodili. Vsa poročila, vključno ono nadzornega odbora, soglasno sprejeta.

Na predlog zadržnikov se je spreemnil dnevni red skupščine tako, da se je obravnavala 9. točka pred 6. Pri tej točki (predlogi in pritožbe zadržnikov) se je vodila daljša debata o tari hmeljskih vreč, češ, da stare vreče ne tehtajo po 2 kg, kakor se obračunavajo pri prevzemu. Z večino glasov se sklene, da se bodo vreče pri predaji tarirale, teža vpisala v zadržno knjigo in odbila pri prevzemu od bruto teže.

Zadržniki referent tov. **Gorinšek** je bil mnenja, da kaže spotikanje na malenkostih premalo zadržne zavesti. Vsi hočemo, je poudaril, idealno skupnost, ki ne prikrajša nikogar, gleda pa le na koristi skupnosti.

Na trditev, češ, pri razdeljevanju umetnih gnojil so se vršile nepravilnosti, je pojasnil tov. predsednik, da je bila glavna krivda v preteklem letu v tem, da so izostali že najavljeni kontingenti. Obljubljenih je bilo 60 vagonov umetnih gnojil, zadruga pa je prejela le 12 vagonov. V dobri veri, da bo dovolj gnojil za vse na razpolago, jih je zadruga v začetku razdeljevala in celo pozivala za-

družnike naj si jih nabavijo. Nekateri so pohiteli z nabavo, ostali so pa prišli prekasno, ker niso imeli denarja, zadruga pa tudi ni imela na razpolago kreditov v te namene. Letos pa je dovolj gnojil in jih morejo zadružniki dobiti tudi na račun še ostalega dela izplačila za letošnji hmelj. Tov. predsednik je ponovno pozival vse, naj čimprej izkoristijo ugodno priliko in se založijo s prepotrebniimi umetnimi gnojili.

Pri razpravljanju o klasifikaciji hmelja je tov. predsednik pojasnil, da je razlika med prvo in drugo vrsto odvisna pretežno od naravnih pogojev, da pa je glavna značilnost obeh vrst gladkozeleno barva, ki gre pri prvi vrsti v svetlozeleno, dočim je pri drugi vrsti rumeno-zeleno. Zato bo tudi razlika v ceni malenkostna. Verjetno se bo sukala okoli 3 din.

K predlogom uprave

Ker se ni javil nihče več k besedi o tej točki je predlagal tov. predsednik da se po 7. členu zadružnih pravil, tri četrtine letnega poslovnega prebitka pripiše k rezervnemu skladu, ostali prebitok pa se dodeli k skladu za izravnavo cen. Soglasno sprejeto.

Na predlog nadzornega odbora je nato dala skupščina upravnemu odboru soglasno razrešnico z zahvalo in odobrila soglasno letni obračun.

Pri naslednji točki (ugotovitev pridelovalnih stroškov) je poročal tov. predsednik, da je upravni odbor v soglasnosti s Hmeljno komisijo za Slovenijo ugotovil, da so znašali v letu 1946 pridelovalni stroški 80 od 88 din za kg suhega hmelja pač z ozirom na količino pridelka. Pri pomnil je, da ves nastavek stroškov temelji na oblastno določenih mezdah, tako da prejme tudi hmeljar kot vsak delavec za svoje delo ustrezno plačilo. Predsednik Hmeljne komisije tov. ing. Cizej Dolfe je ugotovil, da more tudi malo maren hmeljar doseči to ravan, dočim je podjetnejši bolj nagrajen za svoj trud. Tako je višina pridelovalnih stroškov ne le temelj za hmeljarjev zaslužek, temveč tudi važna osnova za ljudsko oblast. Treba bi bilo pa pribiti še določen odstotek za morebitne neuime.

Tov. Hanžič iz Grajske vasi vpraša, če bi se hmeljarstvo ne dalo preosnovati na moderno obdelovanje. Tov. predsednik mu pojasnjuje, da ima zadruga že v načrtu skupno škropljenje nasadov. Pogoje zato pa morajo ustvariti hmeljarji sami, tako da zložijo svoja hmeljišča v večje bloke. Strojno obdelavo že izvajajo na ta način na Češkem v popolno zadovoljstvo hmeljarjev z ozkimi traktorji.

Tov. ing. Cizej Dolfe priporoča uvedbo velikih vaških hmeljnikov, da se na ta način poceni pridelovanje. GUSTROJ je dobil rigolne pluge za hmelj z globino brazde do 60 cm. Tako se poceni sedaj drago oranje na 1,300 din na ha. Obnova terja 10,000.000 hmeljev in bo treba zaradi tega misliti na žične nasade, pri tem pa upoštevati naše viharne podnebje. Treba bo iti s časom, ne pa kot ptica noj tiščati glavo v pesek. Zavedati se moramo, da gre razvoj v smer skupnosti in vključanja v to skupnost, da dosežemo lepšo bodočnost. Lažji načini gospodarstva so tudi najcenejši, kar vidimo pri Čehih, ki na ta način krijejo že z 64 din pridelovalne stroške. Nekaterim so se zde načrti s prevzemom svežega hmelja v zadrugi, ki so bili iznešeni na lanski ustanovni skupščini, neizvedljivi, toda hmeljarji morajo vedeti, da bo tudi do tega prišlo in bo tudi v drugih primerih trpela samostojnost pridelovalcev. Vedeti pa je tudi treba, da samostojnost še ni vse, posebno če je osnovana na garanju.

Smisel nove skupnosti je, da si zgradimo že na tej zemlji lepše življenje.

Tov. predsednik je nadalje poročal o uspešnih poizkusih napravljanja lukenj za hmeljevke s pomočjo kompresorja, kar bo na pomlad že v velikem obsegu izvedla zadruga, če bo imela na razpolago potrebne stroje, posebno pri drugoletnih nasadih, kjer je treba povsem na novo napraviti luknje.

Ker se ni nihče več oglašil k tej točki, je prešel tov. predsednik na točke 11. in 12. dnevnega reda ter predlagal kakor sledi:

K točki 11: Upravni odbor predlaga skupščini, da pooblasti odbor za najetje kredita do zneska 50 milijonov dinarjev za plačila akontacij na hmelj.

K točki 12: Upravni odbor predlaga skupščini, da odobri upravnemu in nadzornemu odboru eventualni nakup nepremičnin, ki bi bile potrebne za razvoj zadruge, kakor tudi strojev, ki so potrebni za dobro in hitro prepakovanje hmelja ter strojev, potrebnih za združno obdelavo hmeljišč. Dalje predlagata, da se odobri postavitve rastlinjaka in potrebnih prostorov za selekcijsko postajo zadruge. Prav tako predlagata, da se odobri postavitve vseh potrebnih naprav za impregnacijo hmeljev.

Tov. Hanžič je menil, da kredit za akontacijo ni tako nujen, ter, da obresti preveč težijo hmeljarje. Ostali zadružniki se niso strinjali z njegovim mnenjem in sklenili, da so akontacije nujno potrebne, ker so pridelovalci na koncu kampanje povsem suhi in bi ne mogli brez akontacij naprej gospodariti, ter je skupščina soglasno odobrila predloge uprave k točkam 11. in 12. dnevnega reda.

Dopolnilne volitve

Pri dopolnilnih volitvah so bili soglasno izvoljeni v upravni dobor naslednji zadružniki: z oblastnega sektorja tov. **Ocvirk Ivan** kot podpredsednik, kot predstavnik Kmetijskih obdelovalnih združenj tov. **Malgaj Peter**, ter tov. **Urbašek Ivan** in **Hočevar Karl**, v nadzorni odbor pa tov. **Kronovšek Ivan**.

Pri slučajnostih je poudaril tov. **Marinc Jeronim** važnost čim trdnejše povezave hmeljarjev in je z zaključno besedo tov. predsednik spodbujal zadružnike, da se trdno oklenejo svoje zadruge, v kateri edini je rešitev našega hmeljarstva in zaključil ob 12,30 skupščino.

V Žalcu, dne 21. oktobra 1946.

Janko Kač, l. r.
kot zapisnikar

Flajs Franc, l. r.   **Jelovšek Jože** l. r.
kot overovatelja zapisnika

POZIV PO TOČI PRIZADETIM

Vsi oni hmeljarji, katerih hmeljišča so bila v letu 1946. prizadeta po toči in imajo zaradi tega vsaj za 10% manjši pridelek kot ga izkazujejo njihovi donosi na ha oziroma na 1000 sadik v letih 1942, 1943 in 1944, naj prijavijo škodo do konca meseca novembra 1946 v pisarni hmeljarske zadruge. S seboj naj prinesejo tehtne liste iz leta 1942, 1943 in 1944.

I. Zadružna hmeljarska razstava

Po končani skupščini je otvoril v mali dvorani Doma ljudske prosvete v Žalcu I. zadružno hmeljarsko razstavo predsednik Hmeljne komisije za Slovenijo tov. inž. Cizej Dolfe z daljšim govorom, v katerem je orisal izredno važnost hmeljskih razstav za poboljšanje kakovosti hmelja in v pobudo za plemenito tekmo med združniki, katera edina more dvigniti raven naše hmeljske produkcije. Nato je prečital sklep ocenjevalne komisije in navedel nagrajence in nagrade kakor sledi.

N A G R A D E

Prva nagrada (plug): Četina Jožef, Sp. Grušovlje z 79 točkami.

Prva nagrada (po 4 vreče nitrofoskala II): Kladnik Robert, Čeplje, z 76 točkami; Cizej Mirko, Prekopa, z 76 točkami; Rojnik Ivan, Sp. Grušovlje, z 76 točkami; Vranič Katarina, Prekopa, z 76 točkami.

Druga nagrada (po 3 vreče nitrofoskala II): Fonda Elizabeta, Kamenče, 73 toč; Dobnik Anton, Letuš, 73 toč; Četina Ivan, Sp. Grušovlje, 75 toč; Strojanišek Andrej, Topovlje, 73 toč; Laznik Terezija, Sv. Miklavž, 73 toč; Juhart Martin, Pondor, 75 toč; Blatnik Marjeta, Zahomce, 73 toč; Maršič Riko, Braslovče, 73 toč; Podgoršek Franc, Grajska vas, 75 toč; Očepek Apolonia, Zahomce, 73 toč; Četina Andrej, Doberteča vas, 74 toč; Paradiž Marija, Zg. Ložnica, 73 toč.

Tretja nagrada (po 2 vreči nitrofoskala II): Novak Anton, Kamenče, 72 toč; Marinc Jeronim, Glinje, 72 toč; Podbregar Anton, Ostriška vas, 70 toč; Korber Franc, Orova vas, 72 toč; Rebec Anton, Gorica, 71 toč; Privošnik Anton, Žalec, 70 toč; Jelovšek Stanko, Petrovče, 72 toč; Vasle Ana, Latkova vas, 72 toč; Hrastnik Jurij, Zg. Roje, 72 toč; Kuder Miha, Sv. Peter, 72 toč.

Nagrade za lepo obiranje (po 1 vreča nitrofoskala II): Kočevar Karl, Žalec; Marinc Karel, Sv. Pavel; Kladnik Robert, Čeplje; Novak Anton, Kamenče; Marinc Jeronim, Glinje; Fonda Elizabeta, Kamenče; Novak Avgust, Orova vas; Laznik Terezija, Sv. Miklavž; Rojnik Ivan, Sp. Grušovlje; Cizej Mirko, Prekopa.

Nagrade za dobro sušenje (po 1 vreča nitrofoskala II): Dobnik Anton, Letuš; Četina Jožef, Sp. Grušovlje.

Nenagrajeni razstavljalci dobijo v priznanje svoje hmeljarske zavednosti po 10 kg bakrenega apna.

Nekateri izven konkurence po zdruzi sami razstavljeni vzorci so bili tako izvrstni, da bi v konkurenci potolkli vse najboljše nagrajene vzorce, toda ne prejmejo nobenih nagrad. Tako je n. pr. Žilnik Julijana iz Pondorja prikrajšana samo zaradi opustitve prijave za težkih 5 vreč umetnega gnoja. To naj bo za naprej v opomin, da združniki v polni meri upoštevajo navodila zadruge in Hmeljne komisije.

Hmeljarji so si z velikim zanimanjem ogledali razstavljen vzorce in v živahnem pomenku izmenjali svoje misli o kvalifikaciji ocenjenih vzorcev. Razstavo, ki jo je strokovnjaško uredil tov. Lenko Franc, so посетili poleg mnogih hmeljarjev zastopniki ljudske oblasti med drugimi tov. dr. Lemež Milan v imenu IZOS-a, ki se je prav pohvalno izrazil o smotreni ureditvi razstave. Tudi nekaj šol si je pod vodstvom učiteljstva ogledalo zanimivo razstavo, za katero prihajajo iz vrst združnikov želje, da bi postala vsakoletna prireditve ob čimvečji udeležbi hmeljarjev.

Več novih nasadov

Zadnji dve hmeljski kampanji sta potekli v znamenju živahnega povpraševanja po žlahtnem hmelju boljše kakovosti. Spričo velikih pridelkov nekakovostnega hmelja, zlasti v Ameriki pa ni prišlo do hause in zato tudi višina cen ni zadovoljila prenapetih upov naših hmeljarjev. Dejstvo pa je, da so cene zadnjih dveh let najmanj, kar se more reči, še vedno nepovoljne in se v drugih hmeljskih okoliših, ker so cene še nižje, hmeljarji drugih hmeljskih okoliših, kjer so cene še nižje, hmeljarji ne stavijo na glavo.

Še eno se je pokazalo v zadnjih dveh letih: da imamo premalo pridelka, da bi mogli vsaj delno zadovoljiti naše stalne odjemalce. Kdor malce pozna trgovino, ve, koliko truda in brige se položi v prizadevanje, da se ohranijo stare, že uvedene trgovske zveze. Prav posebno pa velja to pri hmeljski trgovini, ki je v prav veliki meri stvar zaupanja, ki si ga je znala zdruza pridobiti s svojim solidnim in obenem naglim poslovanjem, kar pohvalno priznavajo vsi odjemalci našega hmelja. Zaradi tega je povpraševanje po našem kakovostnem blagu v stalnem porastu. Mnog dolgoleten odjemalec našega hmelja je pa letos zaman povpraševal in še povprašuje po tem blagu. Premalo ga je bilo, da bi mogli zadovoljiti vse kupce. Povedati moramo, da bi prav z lahkoto po zadovoljivih cenah spravili v svet trikratno količino letošnjega pridelka, ki je znašal komaj 6000 metrskih stotov. Mimo tega se odpirajo našemu kakovostno odličnemu hmelju, čigar sloves je že prav ugodno prestal praktične izkušnje v številnih pivovarnah, nova tržišča, za katera nujno potrebujemo nadaljne velike količine blaga. Če teh ne bomo imeli, bomo zamudili izredno priilko, ki se nam spet po dolgih letih nudi.

Jasno je, da nihče ne more v naprej določiti, kakšne bodo hmeljske cene v prihodnjem desetletju. Eno pa je gotovo: kakovostno ustrezen pridelek bo našel vedno zlahka stalne odjemalce po znosnih cenah, ki jih ne nudi nobena druga kmetijska rastlina. Zares je izkupiček za hmelj prigarano z nadnormnim delom hmeljarjev, toda te možnosti ne nudijo druge industrijske rastline ali vsaj ne v toliki meri. Izkupička, ki še vedno krije pridelovalne stroške, pa nikakor ni zametavati.

Zato bi bilo našim hmeljarjem pač svetovati, da se malo krepkeje in v večji meri oprimejo obnove zemljišč, kakor so to storili v letošnjem letu. Mnogi so valili v opravičilo svoje nedelavnosti krivdo na hmeljevke, češ kje bodo vzeli denar zanje. Kakor poročamo to na drugi strani, namerava tudi v tem pogledu zdruza priskočiti na pomoč svojim članom in se bo tako tehtnost tudi tega ugovora znatno zmanjšala. Obnovitveni načrt za hmeljarstvo terja v okviru petletnega državnega gospodarskega načrta vzpostavitev naših hmeljišč v staro stanje, to je na 3000 ha. Če hočemo v prizadevnem sodelovanju doseči ta od naše ljudske skupnosti postavljeni cilj, moramo takoj začeti obnovo, ker sicer ne bomo zmogli dela v zadnjih letih petletke. Zato bi naj v letu 1947. vsak združnik vsaj za 20 odstotkov povečal svoje nasade, da mu pozneje morda ne bo celo žal, da ni poslušal naših nasvetov.

Štirikvadratno Lorberjevo sušilnico v dobrem stanju proda Hrovat v Žalcu.